

الله أكبر

۱۰۷۶۷۸

۸۷،۱/۱،۳۲۱۶
۸۷،۱،۲۸

دانشگاه الزهراء

دانشکده علوم

پایان نامه

جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد

رشته شیمی تجزیه

عنوان:

مطالعات ولتامتری بر همکنش فورازولیدون

با BSA

استاد راهنما:

دکتر لیدا فتوحی

استاد مشاور:

دکتر سعید دهقان پور

۱۳۸۷ / ۱۰ / ۲۸

دانشجو:

سارا بنفشه

دانشگاه الزهراء
تهران

تابستان ۸۷

۱۰۷۶۷۵

تقدیم به:

پدر و مادر مهربانم به پاس زحمات وصف ناپذیرشان و همسر عزیزم که
صمیمانه مرا یاری نموده اند.

سپاس خدای را بر آن چه از وجود مبارکش بر ما شناسانده و بر آنچه از شکرش بر ما الهام فرموده و بر آنچه از درهای دانش که بر ما گشوده است. سپاسی که حدش را پایانی، شماره آن را حسابی، پایان آن را نهایی و مدت آن را انقطاعی نباشد. سپاسی که باعث رسیدن به طاعت و بخشش او و سبب رضا و خشنودی اوست.

خدایا ظرف تفکر را از توانستن، خواستن و دانستن پرگردان چرا که در دانستن است تو را بهتر دیدن و در شعاع پر فروغت بهتر زیستن. بر من است در گستره راه این دانش قدر شناس عزیزانی باشم که به شکیب و همراهی به داده ها و در یافته هایم بنیان داده اند. صمیمانه ترین درود و سپاس خود را به شکیبایی و بزرگمنشی استاد ارجمندم خانم دکتر لیدا فتوحی می فرستم. هم چنین از تمامی اساتید و مسولین دانشگاه الزهرا به خصوص گروه شیمی که امکان این تحقیق را برایم فراهم آورده اند بسیار سپاسگزارم.

چکیده

فورازولیدون دارویی است که متعلق به مشتقات نیتروفوران می باشد و دارای یک گروه نیترو در موقعیت پنج حلقه فوران بوده و از نظر درمانی به عنوان عامل ضد باکتری به حساب می آید.

رفتار الکتروشیمیایی واکنش بین فورازولیدون با آلبومین سرم گاو به وسیله ولتامتری چرخه ای و ولتامتری پالس تفاضلی بررسی شده است.

فورازولیدون یک پیک کاتدی برگشت ناپذیر در $0/4$ - ولت در pH برابر با 4 و محلول 10 درصد DMF و بافرایتون- رابینسون در سطح الکتروود کربن شیشه ای نشان می دهد. بعد از افزودن BSA به محلول فورازولیدون پیک جریان کاتدی بدون جابجایی از پتانسیل اولیه کاهش می یابد. پارامترهای الکتروشیمیایی سیستم واکنش در حضور و غیاب BSA نشان می دهد که یک کمپلکس بیوسوپرامولکولار بعد از واکنش بین فورازولیدون و BSA تشکیل می یابد که جریان پیک کاتدی فورازولیدون را کاهش می دهد. این روش الکتروشیمیایی بیشتر در تعیین BSA در نمونه ها بکار می رود و نتایج حاصل از اندازه گیری ها به وسیله روش کلاسیک سلولز استات الکتروفورز منطبق می باشد.

فهرست مطالب

چکیده فارسی

فصل ۱: مقدمه	۱
فصل ۲: بررسی منابع	۵
فصل ۳: بررسی روشهای الکتروشیمیایی	۱۶
۱-۳ ولتامتری جریان مستقیم	۱۹
۲-۳ ولتامتری پالس تفاضلی	۲۱
۳-۳ ولتامتری چرخه ای	۲۲
۴-۳ محاسبه ضریب انتقال الکترون، ثابت سرعت استاندارد و پتانسیل فرمال	۲۳
۵-۳ محاسبه ثابت تعادل و نسبت پیوند در کمپلکس های بیومولکولار	۲۴
فصل ۴: مطالعات تجربی	۲۵
۱-۴ مقدمه	۲۵
۲-۴ شرایط تجربی	۲۶
۱-۲-۴ مواد شیمیایی	۲۶
۲-۲-۴ دستگاهوری	۲۶
۳-۲-۴ مراحل انجام کار	۲۸
۳-۴ کاهش الکتروشیمیایی فورازولیدون	۲۹
۱-۳-۴ مطالعات ولتامتری فورازولیدون در محلول DMF و بافر اربینسون در سطح الکتروود کربن شیشه ای	۲۹
۲-۳-۴ تاثیر افزودن BSA بر روی موج اول کاتدی فورازولیدون	۳۰
۳-۳-۴ مطالعه اثر سرعت رویش بر روی موج اول کاتدی فورازولیدون	۳۲
۴-۳-۴ محاسبه پارامترهای الکتروشیمیایی فورازولیدون ($K_s, \alpha n, E^\circ$) با کمک معادله Laviron's	۳۵
۴-۴ کاهش الکتروشیمیایی فورازولیدون در حضور آلبومین سرم گاو	۴۰
۱-۴-۴ محاسبه پارامترهای الکتروشیمیایی فورازولیدون در حضور آلبومین سرم گاو	۴۳
۲-۴-۴ محاسبه ثابت تشکیل کمپلکس BSA-mFu و ضریب استوکیومتری مربوطه	۴۷
۳-۴-۴ اندازه گیری کمی آلبومین سرم گاو	۵۱

۵۱	..... pH تاثیر ۱-۳-۴-۴
۵۳	..... تاثیر غلظت فورازولیدون ۲-۳-۴-۴
۵۵	..... منحنی کالیبراسیون آلبومین سرم گاو ۴-۴-۴
۵۸	..... تعیین حد تشخیص آلبومین سرم گاو ۵-۴-۴
۵۹	..... بررسی اثر مزاحمت ها ۵-۴
۶۱	..... تعیین میزان BSA در نمونه های سنتزی ۶-۴
۶۲	..... تعیین مقدار BSA در نمونه های حقیقی ۷-۴

۶۳ ..... فصل ۵: نتیجه گیری

۶۶ ..... منابع

چکیده انگلیسی

فصل یک

مقدمه

فصل یک

مقدمه

مطالعات الکتروشیمیایی ترکیبات نیترو آروماتیک از قرن بیستم مورد بحث و بررسی بوده است. لیکن هنوز بسیاری از این ترکیبات مورد توجه خاص هستند، زیرا تعداد بیشماری از ترکیبات سنتز شده حاوی گروه نیترو در صنایع دارویی بطور رضایت بخشی به ارگانسیم موجودات زنده وارد می شوند. اغلب این ترکیبات در فرآیندهای کاهش گروه نیترو در بدن موجودات زنده شرکت می کنند. مسیر متابولیک ترکیبات نیترو آروماتیک تولید آنیون رادیکال نیترو دریک واکنش تک الکترونی است که این آنیون رادیکال نیترو و سایر گونه های رادیکالی آزاد در متابولیسم های بیولوژی دارای اهمیت می باشند [۱].

مطالعات انجام شده بوسیله اولیو^۱ بر روی یک مجموعه ای از ترکیبات نیترو هتروسیکل، وجود رابطه ای مستقیم میان پتانسیل نیمه موج پلاروگرافی ($E_{1/2}$) و سرعت احیای نیترو در سیستمهای بیولوژیکی مختلف را نشان می دهد که داروهای با پتانسیل احیاء کمتر سمیت بیشتری دارند [۲].

---

^۱ - Olive

اولین ترکیبات نیترو هتروسیکل که برای شیمی درمانی بکار گرفته شدند، نیتروفوران ها بودند. فورازولیدون و دیگر مشتقات نیتروفوران برای بیشتر از ۳۰ سال در پزشکی به تنهایی و یا در ترکیب با داروهای دیگر برای درمان بیماریهای روده ای در حیوانات و انسانها استفاده می شوند [۱ و ۳]. نیتروفورازون و فورازولیدون از مشتقات نیتروفوران می باشند که گروه نیترو در محل پنجم حلقه فوران قرار دارد. این دارو ها بطور گسترده در درمان کوکسیدوز (بیماری مسری دستگاه گوارشی جانوران و پرندگان و گاهی انسانها که توسط انگلهای راسته کوکسیدیا^۱ ایجاد می شود) در جوجه ها استفاده می شوند. این ترکیبات به غذای حیوانات اضافه می شوند تا از بیماری های پوستی و طیوری مختلف جلوگیری شود. در انسان این دارو ها از نظر درمانی به عنوان عامل ضدباکتری مؤثر می باشند. فورازولیدون باکتری کش می باشد و دلیل تداخل آن با سیستمهای آنزیمی باکتریایی مختلف احتمالاً جلوگیری کردن از استیله شدن کوآنزیم A می باشد. فورازولیدون همچنین به عنوان یک بازدارنده ی اکسیداز مونوآمین عمل می کند [۴].

نیترون دیپین NID از نظر شیمیایی متعلق به خانواده نیترو آروماتیک ها می باشد. گروه نیترو خصوصیات ویژه ای مانند امکان تشکیل نمونه های سمی را بوسیله ی فرآیندهای سوخت و ساز دارویی به مولکول می دهد. شرکت نمونه های رادیکال آنیون نیترو در فرآیندهای سمیت سلولی مربوط به اثر کاتالیزوری در تولید نمونه های اکسیژن فعال ($O_2^{\bullet-}$) می باشد. نیترون دیپین یک داروی ضد فشارخون می باشد که بوسیله جلوگیری از انتقال کلسیم به درون سلول عمل می کند [۵].

از نقطه نظر سوخت و ساز دارویی، گروه نیترو می تواند چندین واکنش سوخت و ساز را پیش برد. کاهش ترکیبات نیترو مربوط به فلاو پروتئین ها که به عنوان آنزیم های کاهنده نیترو شناخته شده اند، توانایی استفاده از ترکیبات نیترو را به عنوان پذیرنده های یک یا دو الکترون نشان می دهند. این نمونه ها از سمیت سلولی در چندین سیستم سلولی (سلولهای پستاندار، انگل یا باکتری) ممانعت می کنند [۶].

پروتئین یک بیومولکول بسیار مهم است و امروزه واکنش مولکول های کوچک مثل رنگهای آلی، دارو ها و مواد سمی با پروتئین یکی از موارد گسترده مطالعه در زمینه شیمی سوپرامولکولی است که برای درک ارتباط بین ساختار و عملکرد مولکول بسیار مفید است. تجزیه ی کیفی و کمی پروتئین ها بخصوص تعیین مقدار میکرو پروتئین ها یکی از اهداف اساسی در زمینه بیوشیمی و تست های کلینیکی است.

^۱-Coccidia

تکنیکهای گوناگونی در زمینه واکنش پیوندی دارو با پروتئین در دسترس هستند. مثل: اسپکتروفتومتری، فلورومتری، پخش نوررزونانس و نیز روشهای سنتی: روش Bradford، روش bromocresol purple، و روش Lowry قابل ذکرند. که در سالهای اخیر روش dye-binding بطور گسترده برای تعیین پروتئین در روشهای تجزیه ای مورد استفاده قرار گرفته است. در مقایسه با روشهای فوق الذکر، روشهای الکتروشیمیایی دارای مزایای زیادی می باشند که چند مورد آن به شرح زیر است: ساده، به آسانی قابل اجرا، کم هزینه، پاسخ دهی سریع، معتبر، حد تشخیص پایین و رنج دینامیک گسترده.

یکی از کاربردهای عملی روشهای الکتروشیمیایی عبارتست از: تعیین مکانیسم کاهش یا اکسایش الکترودی که با توجه به تشابه بین واکنش های بیولوژیکی و الکتروشیمیایی می توان پیشنهاد کرد که مکانیسمی در سطح الکتروود انجام می شود با آنچه که در بدن اتفاق می افتد، دارای اصول مشابهی است. به همین دلیل از روش های الکتروشیمیایی برای تعیین مکانیسم نیترو هتروسیکل ها استفاده می شود.

از آنجا که واکنش الکتروشیمیایی در سطح مشترک بین الکتروود و محلول صورت می گیرد، برای مقادیر کم نمونه بسیار مناسب است.

روش های الکتروشیمیایی برای مطالعه واکنش مولکول های کوچک و بیومولکول ها و بررسی واکنش پیوندی DNA و پروتئینها با داروها و کمپلکسهای فلزی بطور گسترده مورد استفاده هستند [7].

لی^۱ و همکارانش گزارشاتی الکتروشیمیایی درباره واکنش پورفیرین با DNA داده اند که بیشتر برای تعیین مقدار DNA در نمونه ها بکاررفته است [۸].

سان^۲ و جیاو^۳ با بکارگیری آلزارین رد اس^۴ بعنوان یک پراب الکتروشیمیایی جهت آشکارسازی پروتئین های مختلف مثل آلبومین سرم انسان و آلبومین سرم گاو بوسیله ولتامتری با روبش خطی پتانسیل نتایج رضایت بخشی گرفتند. واکنش بین پروتئین با کمپلکس رینیوم و رنگ آزوبریلون^۵ نیز با روشهای الکتروشیمیایی صورت گرفته است [۹].

در این بررسی مطالعه الکتروشیمیایی واکنش بین فورازولیدون و آلبومین سرم گاو (BSA)^۶ در سطح الکتروود کربن شیشه ای گزارش شده است. رفتار ولتامتری جذبی

¹ - Li

² - Sun

³ - Jiao

⁴ - Alizarin red s

⁵ - (4-diethylamino-2-hydroxy phenylazo)-4-hydroxynaphthalene-2,7- disulphonic acid

⁶ - Bovine Serum Albumin

فورازولیدون در سطح الکتروود کربن شیشه ای مورد بررسی واقع شده که واکنش بین فورازولیدون و آلبومین سرم گاو براساس تغییرات در پاسخ های الکتروشیمیایی داده شده توجیه می گردد. همچنین پارامترهای الکتروشیمیایی حاصل از واکنش بین فورازولیدون و آلبومین سرم گاو اندازه گیری و گزارش شده است. نتایج اختلاف مشخصی بین پارامترها قبل و بعد از واکنش نشان نداده اند. شرایط واکنش پیوندی بهینه شده است و تحت این شرایط بهینه از این روش جهت تعیین مقدار آلبومین در نمونه های سالم سرم گاو استفاده می شود.

فصل دو

بررسی منابع

فصل دو

بررسی منابع

تعیین کمی فورازولیدون بوسیله پلاروگرافی توسط مارسیزوسکی^۱ در سال ۱۹۶۰ انجام شده است [۱۰]. فورازولیدون در دو مرحله در سطح الکتروود جیوه کاهیده می شود. موج اول با پتانسیل نیمه موج ۰/۴- ولت در محلول سالیسیات سدیم ۰/۰۵ مولار جهت اهداف تجزیه ای استفاده شده است.

پلاروگرافی تعدادی از مشتقات ۵- نیتروفوران که به عنوان دارو استفاده می شوند توسط استرادینس^۲ و همکارانش در سال ۱۹۶۰ مطالعه شده است [۱۱]. پتانسیل های کاهش این داروها جهت درک بهتر عمل ضد باکتری و همچنین ارائه روشی جهت منحنی های پلاروگرافی آنها در محلول بافری بررسی شده است. گزارش شده است که کلیه این ترکیبات در دو مرحله در تمامی گستره pH کاهیده می شوند در حالیکه در pH های پایین تریپیک سومی هم مشاهده می شود. پتانسیل کاهش مرحله اول به کاهش NO₂ به هیدروکسیل آمین و مرحله دوم را به کاهش گروه C=N که همراه با شکافته شدن حلقه فوران می باشد نسبت داده اند.

---

^۱ - Marcizewski

^۲ - Stradins

پلاروگرافی فورازولیدون توسط آساهی^۱ در سال ۱۹۶۱ مطالعه شده است [۱۱]. فورازولیدون دو مرحله کاهش را نشان می دهد.

موج اول به کاهش شش الکترونی NO_2 به NH_2 مربوط می شود. موج دوم مربوط به کاهش چهارالکترونی CHN_2 به CH_2NH_2 می باشد.

تعیین پلاروگرافی نیتروفوران و فورازولیدون در داروها توسط فریک^۲ و همکارانش در سال ۱۹۶۴ انجام شده است [۱۲]. این دو ترکیب به تنهایی یا با هم می توانند در غذاها تعیین مقدار شوند.

پلاروگرافی تعدادی از ترکیبات نیتروآروماتیک توسط ویگنولی^۳ و همکارانش در سال ۱۹۶۴ مطالعه شده است [۱۳]. پلاروگرافی ترکیبات ۵- نیترو-۲- فورفورلیدهید سمی کربازون و ۱- (۵- نیترو- فورفوریلیدین آمینو) هیدانتوین و ۳- (۵- نیترو-۲- فورفوریلیدین آمینو) اکسازولیدینون و ۲- استامیدو-۵- نیتروتیازول و ۱- (۲- هیدروکسی اتیل)-۲- متیل-۵- نیتروایمیدازول در بافرهای با $\text{pH} = 1/81$ تا $11/98$ دو موج مربوط به کاهش گروه نیترو و در pH پایین تر نیز موج سوم برای ترکیباتی که گروه آمینوجانشین شده است، نشان داده اند.

تعیین مقدار پلاروگرافی فورازولیدون در داروها توسط اتسوشیسوگی^۴ و همکارانش در سال ۱۹۶۶ انجام شده است [۱۴]. این ترکیب در $0/1 \text{ KCl}$ مولار به عنوان الکترولیت حامل یک موج پلاروگرافی نشان می دهد. پتانسیل نیم موج $0/4$ - ولت برای کاهش گروه نیترو گزارش شده است.

تعیین مقدار پلاروگرافی جریان متناوب پنج داروی نیترو در غذای حیوانات توسط هاسکیولت^۵ و همکارانش در سال ۱۹۷۲ انجام شده است [۱۵]. در این تعیین مقدار داروهای زوالن، نیتروفورازون و فورازولیدون و دیمتریدازول و رایندازول از باقیمانده های غذای حیوانات با حلال DMF-CCl_4 استخراج شده است و تجزیه پلاروگرافی آنها در ۱۰ درصد DMF و با فریبات انجام گرفته است.

پلاروگرافی ۵- نیتروفورفورال هیدرازون ها توسط استرادینس^۶ در سال ۱۹۷۲ مطالعه شده است [۱۶].

1 - Asahi

2 - Fricke

3 - Vignoli

4 - Atsushisugii

5 - Hocquellet

6 - Strodins

تعیین همزمان دیمتریدازول و فورازولیدون در غذای ازپیش مخلوط شده بوسیله پلاروگرافی d.c. توسط مرجان اسلامینک^۱ در سال ۱۹۷۵ انجام شده است [۱۷]. نمونه ابتدا در DMF حل شده و سپس بافربرایتون- رابینسون با $pH=8$ به آن اضافه و موج پلاروگرافی آن رسم شده است. در این روش از افزایش استاندارد استفاده شده است.

رفتار الکتروشیمیایی تعدادی از ۵- نیترو-۲ فورفوریلیدن هیدرازون ها توسط استرادیس و همکارانش در سال ۱۹۷۹ مطالعه شده است [۱۸]. پلاروگرافی و ولتامتری چرخه ای با استفاده از الکتروود قطره ای جیوه انجام شده است. تشکیل آنیون رادیکال ها نقش مهمی را در فعالیت متابولیک ترکیبات ۵- نیترو فوران ذریک ارگانسیم حیاتی بازی می کنند.

تعیین کمی پلاروگرافی d.c فورازولیدون توسط میشر^۲ و گاد^۳ در سال ۱۹۸۶ انجام شده است [۱۹]. موج پلاروگرافی فورازولیدون موجود در قرص ها در بافرهای استات ($pH=4/0$)، مک لواین ($pH=4/0$) و برایتون رابینسون ($pH=5/0$) و بورات ($pH=8/0$) رسم شده است. دو موج اولیه با کاهش گروه ۵- نیترو مطابقت می کند در حالیکه موج کاهش سوم با گروه CN تطابق دارد. در بافرهایی که گستره pH آنها قلیایی است ($pH > 9$) تنها دو موج مشاهده می شود و در حالت اسیدی با ($pH < 3$) اولین موج کاهش در پتانسیل مثبت تر ظاهر می شود که برای تعیین مقدار کمی مناسب نیست. طبیعت موجها غیر برگشت پذیر است و راندمان حدود $98/4 - 99/4$ درصد به دست آمده است.

تعیین همزمان فورازولیدون و کلرامفنیکول در دارو بوسیله پلاروگرافی توسط کازاندزهیوا^۴ و همکارانش در سال ۱۹۸۶ انجام شده است [۲۰]. قرص ها در بافربرایتون رابینسون ($pH=4/6$) در ۱۰ درصد DMF و ۰/۰۱ درصد ژلاتین حل شده اند. روش سریع، ساده، انتخابگر، دقیق و تکرارپذیر گزارش شده است. انحراف استاندارد برای کلرامفنیکول $1/82$ و برای فورازولیدون $2/4$ درصد می باشد.

^۱ - Slaminc

^۲ - Mishra

^۳ - Gode

^۴ - Kazandzhieva

تعیین مقدار پلاروگرافی نیترو فورازون و فورازولیدون در داروها توسط مورالز^۱ و همکارانش در سال ۱۹۸۷ انجام شده است [۲۱]. در بافر اسید فرمیک- پیریدین و محلول $\text{Me}_4\text{N}^+\text{Cl}^-$ در گستره $\text{pH}=0-8/5$ نیترو فورازون، فورازولیدون و دیگر مشتقات نیترو فوران در یک فرآیند شش الکترونی کاهیده می شوند و حد تشخیص حدود $1/24 \times 10^{-6}$ مولار گزارش شده است. در این روش هیچ گونه جداسازی اولیه استخراجی لازم نیست. داروهای دیگر از قبیل مشتقات نیترو، ۱ و ۴- بنزودیازپین، کلرامفنیکول، مترونیدازول و تینیدازول در یک فرآیند چهار الکترونی در پتانسیل های منفی تر کاهیده می شوند که تعیین مقدار همزمان را امکان پذیر می سازد.

رفتار ولتامتری نیترو فورازون، فورازولیدون و دیگر مشتقات نیترو مهم بیولوژی توسط ریچتر^۲ و همکارانش در سال ۱۹۸۷ مطالعه شده است [۵]. در بافر اسید فرمیک- پیریدین و محلول $\text{Me}_4\text{N}^+\text{Cl}^-$ و $\text{pH}=4/5$ در الکتروود قطره ای جیوه یا کربن، نیترو فورازون، فورازولیدون و نیترو فورانتوین در یک موج شش الکترونی کاهیده می شوند. گروه نیترو به ترتیب به آمین یا هیدروکسیل آمین کاهیده می شود. گزارش شده است که رفتار الکتروشیمیایی این ترکیبات عمدتاً بستگی به طبیعت و محل گروه های عاملی دارد. کاهش به آمین نوع اول هنگامی اتفاق می افتد که گروه های عاملی، الکترونها π را برای مزدوج شدن در دسترس گروه نیترو حلقه آروماتیک قرار دهند که تغییر شکل هیدروکسیل آمین به آمین از طریق تشکیل یک حد واسط ایمن یا یک ساختار کوئینونوئید اتفاق می افتد. در مقابل اگر تشکیل حد واسط ایمن بوسیله اثر معکوس گروه عاملی غیر ممکن باشد، هیدروکسیل آمین نمی تواند بیشتر کاهیده شود. اثر pH روی جریان حد و مقادیر موج های پلاروگرافی مطالعه شده است و نتایج به دست آمده با آنچه بوسیله ولتامتری چرخه ای بدست آمده است مقایسه شده است.

رفتار الکتروشیمیایی داروی هالوسینوزن توسط ریچتر و همکارانش در سال ۱۹۸۸ مطالعه شده است [۲۲]. این دارو با استفاده از یک سیستم حلال- بافر شامل پیریدین- اسید فرمیک و محلول $\text{Me}_4\text{N}^+\text{Cl}^-$ پلاروگرافی و ولتامتری شده است. گزارش شده است که این ترکیب از نظر ساختار همانند مشتقات نیترو آروماتیک رفتار می کند. گروه نیترو در یک مرحله به هیدروکسیل آمین کاهیده می شود که غیر برگشت پذیر است و به pH وابسته است. در این مطالعه عنوان شده است که یک رابطه مهم می تواند بین رفتار الکتروشیمیایی هر ترکیب و ساختار الکترونی- مولکولی آن و بین ساختار مولکولی و فعالیت بیولوژیکی یا دارویی آن برقرار باشد.

¹ - Morales

² - Richter

تعیین باقیمانده های فورازولیدون بوسیله کروماتوگرافی مایع با آشکارسازی الکتروشیمیایی درخوکها توسط کاریگنان^۱ وهمکارانش درسال ۱۹۹۰ انجام شده است [۲۳]. این روش برای برآورد فورازولیدون دربافتهای خوک انجام شده است. پس ازاینکه رژیم غذایی پزشکی به خوکها خورانده شود (۳۳۰ ppm)، دارویه سرعت درپلازما جمع شده وبه غلظت ثابت تقریباً ۵۰۰ ppb می رسد، لیکن شبانه به حد تشخیص ۰/۲ ppb افت می کند. غلظت درماهیچه حدود ۳-۶ برابرکمتر ازپلازما است.

تعیین مقدارفورازولیدون درآب توسط داتسنکو^۲ وهمکارانش درسال ۱۹۹۱ انجام شده است [۲۴]. فورازولیدون درفاضلاب صنعت دارویی بوسیله پلاروگرافی تعیین مقدارشده است. تعیین مقدار براساس کاهش الکتروشیمیایی گروه NO₂ درترکیب می باشد. گستره غلظتی روش 0.01-1mg Fur/L ودرصد خطای آن ۶-۱/۴%± گزارش شده است. حدواسط ها یا محصولات فرعی درتعیین مقدارفورازولیدون مزاحمتی ایجاد نکرده اند.

کرونوپتانسیومتری جذب سطحی فورازولیدون درقرص ها توسط ونروئی^۳ وهمکارانش درسال ۱۹۹۲ مطالعه شده است [۲۵]. روش براساس کرونوپتانسیومتری فورازولیدون تجمع یافته بطورجذب سطحی روی الکتروود قطره ای جیوه می باشد وواکنش غیربرگشت پذیراست. حد تشخیص 1×10^{-10} مولار گزارش شده است.

تعیین مقدارفورازولیدون درقرص ها بوسیله پلاروگرافی پالسی توسط تانکل^۴ و آلتیوکو^۵ درسال ۱۹۹۳ انجام شده است [۲۶]. گزارش شده است که محلول شامل ۵۰ درصد DMF و KCl (۰/۲ مولار) وبافرفسفات یا استات ۰/۱ مولارمی باشد. دراین حالت یک نسبت بین جریان وغلظت در ۲۲۵- میلی ولت برقرار می شود.

رفتارالکتروشیمیایی چهارترکیب کلرامفنیکول، نیتروفورازون، فورازولیدون ونیتروفوریشن دریک الکتروود قطره ای جیوه بوسیله پلاروگرافی ac ، dc وپالسی توسط تاناس^۶ و آستانگیویو^۷ درسال ۱۹۹۴ مطالعه شده است [۲۷]. تعیین مقدار کمی این ترکیبات درگستره 1×10^{-7} - 1×10^{-3} مولار صورت گرفته است.

1 - Carignan
2 - Datsenko
3 - Wenrui
4 - Tuncel
5 - Altioikko
6 - Tanase
7 - Stangioiu

تعیین همزمان فورازولیدون و فورالتادون با روش های (partial least squar) و پلاروگرافی پالس تفاضلی توسط گوئیرتیو^۱ و همکارانش در سال ۱۹۹۵ انجام شده است [۲۸]. قابلیت اجرائی این دوروش جهت تفکیک پیک های پلاروگرافی پالس تفاضلی همپوشانی شده (DPP) مطابق با فرآیند غیربرگشت پذیردومشتق نیتروفوران انجام شده است. روش کالیبراسیون چند متغیری بطور موفقیت آمیزی جهت تجزیه همزمان دو ترکیب در فورمولاسیون دارویی بکاررفته است.

تفکیک مخلوط سه تایی نیتروفورانتوین، فورازولیدون و فورالتادون بوسیله کاربرد تجزیه حداقل مربعات جزئی با پلاروگرافی پالس تفاضلی توسط گوئیرتیو و همکارانش در سال ۱۹۹۵ انجام شده است [۲۹]. خطای نسبی این روش ۸/۴ درصد برای فورالتادون و ۷/۷ درصد برای فورازولیدون و ۶/۷ درصد برای نیتروفورانتوین بدست آمده است.

بررسی اثرباکتریال والکتروآنالیز روی فورازولیدون توسط ناراد^۲ و همکارانش در سال ۱۹۹۵ انجام شده است [۳۰]. تعدادی از کمپلکسهای فلز- فورازولیدون سنتز شده و فعالیت ضد قارچ و ضد باکتری آنها بررسی شده است. مطالعه اثرقابل توجه کمپلکسهای Co(II)، Cu(II)، Zn(II)، Cd(II)، را در مقابل نژادهای مختلف باکتری وقارچ، نشان داده است. بیشترین فعالیت مربوط به کمپلکس مس است که در مقابل همه نژادهای باکتری وقارچ تحت مطالعه فعال می باشد والکتروآنالیز این کمپلکس ها نیز مطالعه شده است.

رفتارولتامتری چرخه ای نیفورتیموکس^۳ توسط ورگارا^۴ در سال ۱۹۹۵ مطالعه شده است [۳۱]. در محیط مائی بافرسیترات یک کاهش چهارالکترونی برگشت ناپذیراتفاق می افتد تا مشتق هیدروکسیل آمین بدست آید. در محیط مخلوط DMF و مائی یک کاهش تک الکترونی برگشت پذیرروی می دهد تا آنیون رادیکال نیترو بدست آید. همچنین اثرات سرعت روبش وحجم حلال آلی بر روی پایداری رادیکال آنیون نیتروبررسی شده است. ثابت سرعت زوال رادیکال آنیون نیترو در pH= ۱۰/۳ و ۴۰ درصد DMF و غلظت یک میلی مولارازنیفورتیموکس $9.54 \text{ Imol}^{-1}\text{s}^{-1}$ بدست آمده است.

برهم کنش داروهای نیتروآروماتیک با آمینوتیول ها با استفاده از روش های الکتروشیمیایی مختلف توسط توچر^۵ در سال ۱۹۹۵ مطالعه شده است [۳۲]. اثرسیستامین^۶ در رفتاراکسایش-

1 - Guiberteau

2 - Narad

3 - Nifurtimox

4 - Vergara

5 - Tocher

6 - Cysteamine

کاهش یک سری از داروها مانند مترونیدازول^۱، کلرامفینیکول^۲، نیتروفورازون^۳ و نیفورکسیم^۴ توسط روش های ولتامتری بررسی شده است. نتایج نشان داده است که حضور تیول در رفتار اکسایش-کاهش ترکیبات نیترو در یک تعداد از روش ها مؤثر است. در حد واسطه مائی که مرحله اول کاهش نیترو به هیدروکسیل آمین است یک کاهش در جریان پیک و جابه جایی موج به سمت پتانسیل های مثبت تر در اثر افزایش تیول مشاهده شده است. لیکن در حد واسطه DMF و مائی افزایش تیول بر روی پایداری رادیکال آنیون شدیداً به دارو، خصوصیات گروه تیول و غلظت الکترولیت حامل بستگی دارد. همچنین حضور گروه تیول می تواند باعث کاهش یا افزایش در زمان نیمه عمر رادیکال آنیون شود.

رفتار الکتروشیمیایی نیترو لوراتادین مشتق شده از داروی لوراتادین^۵ که به عنوان یک آنتی هیستامین قوی می باشد، بر روی الکتروود قطره ای جیوه و توسط اسکوئلا^۶ در سال ۱۹۹۶ مطالعه شده است [۳۳].

رفتار الکتروشیمیایی نیفوراکسازید^۷ توسط اسکوئلا در سال ۱۹۹۶ مطالعه شده است [۴]. در محیط مائی یک کاهش چهار الکترونی غیر برگشت پذیر اتفاق می افتد تا مشتق هیدروکسیل آمین به دست آید. در محیط مخلوط DMF و آب یک کاهش تک الکترونی برگشت پذیر روی می دهد تا یک آنیون رادیکال نیترو بدست آید. مطالعات ولتامتری چرخه ای نشان می دهد گرچه آنیون رادیکال نیترو تمایل به واکنشهای شیمیایی بیشتر نشان می دهد لیکن این محصول پایدار است.

رفتار ولتامتری چرخه ای رادیکال آنیون حاصل از نیفدپین^۸ توسط اسکوئلا در سال ۱۹۹۶ مطالعه شده است [۳۴]. برهمکنش بین رادیکال آنیون نیترو با گروه تیول (گلوکوتیون، اوراسیل^۹، آدنین^{۱۰}، سیستامین، N-استیل سیستئین^{۱۱} و پنی سیل آمین^{۱۲}) در مخلوط ۴۰ درصد DMF و pH=۰.۹/۰ بررسی شده است.

-
- 1 - Metronidazole
  - 2 - Chloramphenicol
  - 3 - Nitrofurazone
  - 4 - Nifuroxime
  - 5 - Loratadine
  - 6 - Squella
  - 7 - Nifuraxazid
  - 8 - Nifedipine
  - 9 - Uracil
  - 10 - Adenine
  - 11 - N-acetylcysteine
  - 12 - Penicillamine